

محسن تاجیک

روزنامه نگار

صفحه حافظه روزنامه فرهیختگان شنبه هر هفته با خبرها و روایت هایی از روزنامه ها و رسانه های سال های گذشته در همان هفته «حافظه» تاریخی شما را به چالش می کشد. مروری بر وقایع ۱۱ تا ۱۷ بهمن در شماره امروز از نظر می گذرد.

روزشمار پیروزی انقلاب اسلامی (بهمن ۵۷)

۱۱بهمن

دستور به خروج اتباع آمریکایی از ایران

به دنبال بروز حوادث ضدآمریکایی و ترس از احتمال بروز آشوب به هنگام ورود امام خمینی به ایران، دولت آمریکا به کلیه مقامات دولتی این کشور که حضورشان در ایران ضرورت نداشت، دستور خروج داد و از سایر آمریکاییان نیز خواست ایران را ترک کنند.

رژه نمایشی نیروهای مسلح پهلوی برای ارباب مردم

آخرین رژه نمایشی نیروهای مسلح رژیم شاه، به منظور مرعوب کردن مردم مسلمان ایران، در خیابان های تهران انجام شد.

۱۲بهمن

ورود امام خمینی به ایران

هواپیمای ایرفرانس که حامل امام خمینی بود، ساعت ۹:۳۳ دقیقه صبح در فرودگاه تهران به زمین نشست.

پایان تحصن روحانیون در دانشگاه تهران

روحانیون متحصن در دانشگاه تهران همزمان با ورود امام خمینی به کشور با انتشار بیانیه ای پایان تحصن خود را اعلام کردند.

امام خمینی: دولت بختیار غیرقانونی است

امام خمینی در سخنرانی خود در بهشت زهرا(س) با اشاره به غیرقانونی بودن بختیار، خبر از تشکیل دولت جدید داد.

۱۳بهمن

اقامت امام خمینی در مدرسه علوی

پس از ورود امام خمینی، مدرسه علوی به عنوان محل سکونت موقت امام خمینی انتخاب و ایشان در آنجا مستقر شدند.

لغو قرارداد خرید اسلحه ایران از انگلیس

خبرگزاری فرانسه: مقامات ایران به دولت انگلیس اطلاع دادند که قرارداد ۵۰۰ میلیون لیره خرید اسلحه به ویژه تانک های چیفتن لغو می گردد.

۱۴بهمن

ابقای شهردار تهران به دستور امام خمینی

جواد شهرستانی، شهردار وقت تهران، به دیدار امام رفت و استعفانامه اش را به ایشان تسلیم کرد، اما دوباره ازسوی امام شهردار شد.

بختیار: حاضر به همکاری با امام خمینی هستیم

شاپور بختیار در یک مصاحبه مطبوعاتی اعلام کرد حاضر به همکاری با طرفداران آیت الله خمینی است.

۱۵بهمن

تشکیل دولت موقت به ریاست مهندس بازرگان

با فرمان امام خمینی، مهندس مهدی بازرگان مامور تشکیل دولت موقت و به عنوان نخست وزیر معرفی شد.

۱۶بهمن

قطع حمایت آمریکا از بختیار

آسوشیتدپرس: با توجه به اینکه شانس موفقیت بختیار روز به روز کمتر می شود، سخنگوی

وزارت خارجه آمریکا به ابراز حمایت ملایم از بختیار بسنده کرد.

۱۷بهمن

ساواک منحل شد

در جلسه مجلس شورای ملی برای خاموش کردن اعتراضات و قیام مردمی طرح انحلال ساواک تصویب شد.

بنی صدر:

استدلال های آمریکا

استدلال های گرگ است

سید ابوالحسن بنی صدر، رئیس جمهور ایران وفرمانده کل قوا، ۱۶ بهمن ماه ۵۹ه در حاشیه یکی از دیدارهای خود به استان خوزستان و مناطق جنگی ودر یک نشست خبری ودر پاسخ به سوال خبرنگاران درباره عدم اجرای تعهدات آمریکا نسبت به تحویل وسایل نظامی توقیف شده ایران در این کشور اظهار داشت: «استدلال های ریگان، رئیس جمهور آمریکا استدلال های گرگ است. دولت آمریکا هرجا که منافش اقتضا کند بدون هیچ استدلال منطقی اعمالی را انجام می دهد. این عمل دولت آمریکا ممکن است در کوتاه مدت به ضرر ما باشد، ولی در درازمدت به نفع ما و دیگر مستضعفان جهان خواهد بود.»

هاشمی رفسنجانی:

افراطی های نومخردادی هر انتقادی به من داشتند، خود آنها را انجام دادند

اکبر هاشمی رفسنجانی، رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام ۱۳ بهمن ماه ۷۸ه در دیدار با تشکل های دانشجویی به موضوعات روز کشور از قبیل مسائل اقتصادی، رابطه با آمریکا، ولایت فقیه و... پرداخت. هاشمی با انتقاد از هجמהای نیروهای افراطی دوم خردادی منسوب به دولت اصلاحات علیه دولت سازندگی گفت: «از جمله مواردی که افراطیون نسبت به دولت قبلی انتقادی می کردند می کنند، استفاده از اعتبارات خارجی است که در برنامه های اقتصادی فعلی بیشتر از دولت قبلی برای استفاده از اعتبارات خارجی پیش نهاد دادند. در موضوع خصوصی سازی آنها بیشتر از دولت قبلی پیشنهاد دادند.

حتی مواردی که در اصل ۴۴ قانون اساسی دولتی شناخته شده، پیشنهاد خصوصی سازی داده اند. همچنین در سیاست های تعدیل اقتصادی برنامه های اقتصادی دولت فعلی نسبت به دولت من هیچ تغییری به وجود نیامده است.» او همچنین در ادامه درباره رابطه با آمریکا ومقوله ولایت فقیه اظهار داشت: «اول انقلاب، آمریکا مخاصمه را شروع کرد و سفارتخانه اش را در ایران تبدیل به مرکز توطئه مخالفان انقلاب کرد که استناد آن بعدا کشف شد. از طرف دیگر آمریکا با بردن شاه به آمریکا در آنجا یک کانون توطئه جدی علیه ما درست کرد. همان موقع هم آمریکا قطع رابطه را اعلام کرد. امام وقتی این خصوصت های آمریکا را دیدند و زمانی که آمریکا نشان داد که بنای آشتی ندارد و نمی خواهد انقلاب را به رسمیت بشناسد و روابط منصفانه متقابل برقرار کند فرمودند رابطه ما و آمریکا رابطه گرگ و میش است... هم در دوره مبارزه و هم در دوره تثبیت انقلاب ولایت فقیه منشأ خیر بود. ولایت فقیه وجوه مثبتی دارد که در سایر مدیریت های عالی کشور چنین وجوهی نیست. رهبر براساس قانون اساسی باید عالم، باتقوا، شجاع و باتدبیر باشد. هر یک از اینها نباشد، ولی فقیه عزل می شود. یقینا یک چنین سرمایه ای در کشور، منشأ خیر است. از طرفی ما یک کشور شیعه هستیم. ولایت فقیه از نظرات کارشناسی و مسائل شرعی ماست. براساس اصل امامت و در زمان غیبت چگونه کشور به صورت مشروع اداره شود؟ راه اداره کشور همین ولایت فقیه است.»

حافظه

گروه سیاست

از نگرانی ها تا حال و هوای امام خمینی؛ در پرواز انقلاب چه گذشت؟

امام آمد

به طبقه دوم هواپیما رفته، نمازش را خواند و بعد روی دوپتو خوابید. یکبار که از کنار وی عبور کردم دیدم آرام به خواب فرو رفته بود و بار دیگر که برگشتم هنوز در خواب بود.»

آیت الله منتظری:

تنها راه حفظ انقلاب تسلیم بودن در برابر نصایح پدرا نه رهبری است

که به نص قرآن باید به اهلس سپرده شوند. بدون شک ایادی رموز دشمن که به صورت جریان‌ی خطرناک و احیانا به صورت انقلابی ممکن است در فضای کشور خوندنمایی کند، با شیوه‌های پیچیده‌ای سعی می کنند انقلاب را از درون به حالت پوچی و انفجار بکشانند. برای دشمن روشن شده است که این انقلاب با توطئه‌های نظامی و تروریستی از پای در نمی آید، پس باید کاری کند که ملت به حالت یأس و زدگی و ناپاوری نسبت به آینده انقلاب برسد. در این رابطه نباید از نقش عوامل نفوذی دشمن که منافقانه و فرصت طلبانه خود را مکتبی و در خط امام جازه اند غافل ماند. تنها راه حفظ انقلاب و گذر از این مرحله، تمهد نسبت به ضوابط شرعی و به کار بردن حالت تقوا و تسلیم در برابر نصایح پدرا نه مقام معظم رهبری انقلاب است. ما اگر در مسئولیت ها تقوا و متانت را منظور داریم، هرگز حاضر نیستیم از کلام یا عمل ما به انقلاب ضربه‌ای برسد.»

حسن روحانی:

بیخود دل مردم را خالی نکنید که رئیس جمهور کاره‌ای نیست

خارجی در زمان مناسب میسر نخواهد شد. اینکه می گویند اقتصاد ما باید درونگرا باشد و با سرمایه خودمان کار کنیم، همه اش شعار است. ما می توانیم بزرگ ترین صادر کننده برق، آب و گاز در منطقه باشیم، میلیاردها دلار سرمایه اروپایی وارد کشور کنیم، آ و ت اروپا هرگز به آمریکا اجازه تجاوز به ایران را نخواهد داد.» روحانی همچنین درباره مذاکرات هسته‌ای خود با سه کشور اروپایی اظهار داشت: «در این موضوع باید کسی به عنوان فرمانده وارد می شد و تمام آبروی خود را در طبق اخلاص می گذاشت. تصمیم گیری در این لحظه تاریخی حتی از تصمیم گذاشتن از جان هم سخت تر بود. ما وارد صحنه‌ای شده بودیم که بسیاری از ابعادش ناشناخته بود. کشورهایی که قبلا در این زمینه با ما کار کرده بودند، همه اطلاعات محرمانه را در اختیار آژانس قرار داده بودند. در برخی جاها هم پی تدبیری بعضی دوستان سبب عدم حراست از اطلاعات محرمانه شده بود.»

رحمانی فضلئ:

تحصن مجلس ششم ضد منافع ملی بود

متوجه ایران بود، به عنوان اولویت اول نیاز داشتیم که در داخل با وحدت و انسجام و همراهی با نظام شرایط را به گونه‌ای ترسیم کنیم که موجب ترس دشمن و اطلاع آنها از وجود اراده ملی در برابر آنها باشد، نه اینکه در آن شرایط از طرف کسانی که در عالی ترین جایگاه قدرت در نظام جمهوری اسلامی قرار گرفته بودند یعنی در مجلس و دولت، دو جریان استغفای نمایندگان و تحصن آنان و استعفا ی برخی مدیران ارشد دولتی شکل بگیرد که موجب طمع و هوس دخالت بیشتر از طرف دشمن و نهایتا موجب نگرانی و دلهره از طرف مردم کشور باشند. تسلیم افکار عمومی از این حرکت یک نوع هماهنگی داخلی و خارجی برای تضعیف نظام بود. مسلم است چنین حرکت هایی نمی تواند تقویت کننده نظام و در راستای اهداف عالیه آن باشد.»

در یکشنبه سیاه مجلس چه گذشت؟

روزی که احمدی نژاد می خواست با «بگم‌بگم» هایش جلوی استیضاح شیخ الاسلامی را بگیرد

رئیس مجلس صحبت کنند، گفتم بگذارید حرف هایشان را بزنند و خوب شد که حرف هایشان را زدند. صبح روز استیضاح ازسوی معاون پارلمانی رئیس جمهوری به پخش شورای درباره بستگان در صحن مجلس تهدید شده ام. به نظر شما این یک اقدام توطئه آمیز علیه رئیس قوه مقننه نبود که آقای متروزی یکی از بستگان ما را به دفترش دعوت کند و بعد فیلم بگیرد. پس معلوم است برنامه داشتید. مگر الان شما به اتاق های ما برای ملاقات می آئید ما فیلم می گیریم؟ من نمی دانم دستگاه آقای رئیس جمهوری چطور است، ولی ما که از کسی فیلم نمی گیریم. اتفاقا خوب شد که شما مرتب می گوئید بگم، بگم، در کشور بگم، بگم راه انداختید، امروز این فیلم را پخش کردید که مردم شخصیت شما را بهتر بشناسند. اگر اجازه دهید استیضاح را به رای بگذاریم.» در این لحظه احمدی نژاد خطاب به لاریجانی گفت: «شما باید بگذارید من جواب بدهم. لاریجانی پاسخ داد: «آقای احمدی نژاد! شما تهمت زدید، جواب تان را دادیم، دیگر حق صحبت ندارید. شما در یک جلسه علنی شئونات جمهوری اسلامی را رعایت نکردید، بفرمایید؛ به سلامت.» رئیس مجلس سپس با تکان دادن دست، محمود احمدی نژاد را از صحن مجلس بیرون کرد و رای گیری برای استیضاح انجام شد که براساس آن از مجموع ۲۷۲ رای مأخوذه، آرای متعنه ۲۴ رای، آرای مخالف ۵۶ رای و آرای موافق استیضاح ۱۹۲ رای بود که در نتیجه شیخ الاسلامی از سمت وزارت کار و تعاون عزل شد. همچنین یک روز پس از استیضاح وزیر کار و تعاون، سعید متروزی که به صورت غیر قانونی بر کرسی ریاست سازمان تامین اجتماعی تکیه زده بود، توسط دادسرای عمومی و انقلاب تهران بازداشت شد.

مهم ترین تقابل و چالش دولت دهم به ریاست محمود احمدی نژاد با مجالس هشتم و نهم در روز ۱۵ بهمن ماه ۹۱ رقم خورد و به «یکشنبه سیاه» مجلس معروف شد؛ جایی که در جلسه استیضاح عبدالرضا شیخ الاسلامی، وزیر کار و تعاون احمدی نژاد در ابتدا با پخش صوت جلسات خصوصی فاضل لاریجانی، برادر علی لاریجانی، رئیس مجلس شورای اسلامی دچار درگیری لفظی با وی و در نهایت کار به خروج قهرآمیز رئیس دولت از صحن علنی با دستور رئیس مجلس کشید. موضوع استیضاح شیخ الاسلامی، وزیر کار و تعاون از آنجایی در مجلس کلید خورد که نمایندگان مجلس در اعتراض به انتصاب سعید متروزی، متهم پرونده کهریزک به ریاست سازمان تامین اجتماعی خواستار برگزاری وی شدند و پس از سر باز زدن شیخ الاسلامی از تر کناری متروزی، استیضاح در صحن علنی مجلس اعلام وصول شد، این درحالی بود که دیوان عدالت اداری حکم به ابطال مدیرعاملی متروزی در این سازمان داده بود، اما دولت احمدی نژاد در مصوبه هیات دولت اختیار عزل و نصب مدیرعامل تامین اجتماعی را به معاون اول رئیس جمهور داد. صبح ۱۵ بهمن ماه ۹۱ محمود احمدی نژاد برای دفاع از وزیر خود به مجلس آمد و در نقش با متهم کردن علی لاریجانی به دخالت در امور اجرایی کشور، فایل ویدئویی را در صحن علنی مجلس پخش کرد که در آن فاضل لاریجانی، برادر رئیس مجلس در جلسه‌ای از سعید متروزی، رئیس سازمان تامین اجتماعی خواسته تا با افرادی چون بابک زنجانی، از متهمان پرونده های نفتی شراکت کند و او در این زمینه حاضر است برادران خود که روسای قوای مقننه قضائیه هستند را نیز همراه کند. احمدی نژاد در ادامه مدعی فشارهای متعدد ازسوی مجلس در سال های دولت دهم شد و گفت: «در طی چندسال از